

Приведенные выше данные позволяют утверждать, что в данном секторе экономики возможно существенно повысить эффективность, прозрачность и стимулировать конкуренцию. Для этого необходимо провести количественный и качественный анализ существующей ситуации и на его основе разработать систему мер по дальнейшему реформированию данного сектора.

Использованные источники

1. Кабанова Е. Импортёры в тендерной системе // Тендер [Электронный ресурс] – 2018. – Режим доступа: <http://www.tenderminsk.by/tenders-territory/importery-v-tend.html> – Дата доступа: 02.03.2007.
2. Лосев С. Свод правил о государственных закупках // Экономическая газета. – 2017. – №69(987)
3. Проведение открытых международных тендеров: законодательные аспекты // Тендер. – 2016. – №1.

Скишляк Остап

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Крисько Ж.Л.)

**СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У МЕНЕДЖМЕНТІ, ЯК
ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА**

Як відомо, заходи щодо формування соціальної відповідальності у менеджменті посідають особливе й надзвичайно важливе місце з-поміж пріоритетних напрямів діяльності підприємств. Зазначимо, що надзвичайно актуальною залишається проблема наявності рішень у діяльності комерційних організацій, які б забезпечували добробут суспільства в цілому разом із головною метою будь-якої комерційної організації – прибутковість її діяльності. Адже, вибираючи бренд, споживачі звертають увагу не лише на якість товарів та послуг, оскільки для багатьох із них є пріоритетним врахування соціальної відповідальності бізнесу.

Зазначимо, що причина виходу організацій у процесі діяльності за межі отримання прибутку пов'язана зі специфічною ситуацією, в якій людство опинилось у другій декаді 21 століття. Враховуючи політичні, економічні, соціальні та екологічні кризи, із якими стикається суспільство, бізнес-організації відіграють у вирішенні цього певну роль, оскільки вони найбільше сприяють економічному добробуту людства та, в свою чергу, впливають на політичні та соціальні тенденції.

Обґрунтуванню залучення у процесі діяльності підприємств заходів із соціально-ефективним для суспільства результатом, необхідності застосування інструментів соціальної відповідальності, присвячена низка наукових праць учених-економістів. Значний внесок у вирішення та дослідження даної

проблеми зробили такі науковці, як О. М. Головінов, С. О. Гудзинський, О. О. Карпенко, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, О. О. Шутаєва, В. В. Ярова.

Метою даної роботи є проведення аналізу та розгляд моделей поведінки, що дали б змогу підвищити економічний потенціал підприємства та показник конкурентоспроможності продукції, а також забезпечити зростання позитивного зовнішнього іміджу.

Під дією трансформації поглядів суспільства щодо важливості дотримання соціальної відповідальності бізнес-структурами виникає необхідність обов'язку апарату менеджменту підприємств перед споживачами та суспільством загалом за наслідки своєї діяльності та узгодження їх із актуальними соціальними проблемами [2].

Соціальна відповідальність може включати цілий комплекс заходів, таких як робота у партнерстві з місцевими громадами, соціальні інвестиції, розвиток відносин з працівниками, клієнтами та ін. Зауважимо, що відповідальна поведінка підприємств у даних напрямках сприймається групою зацікавлених стейкхолдерів у позитивному ракурсі, так як прояв соціальних ініціатив несе користь усьому суспільству.

Бізнес може зробити вагомий внесок у сприяння добробуту країни, особливо якщо новаторські ініціативи з корпоративної соціальної відповідальності здійснюються у партнерстві з урядом та громадянським суспільством. Варто погодитись із твердженням, що практично в усіх сферах життя суспільства бізнес має величезний вплив. Форми позитивного впливу базуються на благодійності, інвестиціях в соціальну сферу, в охорону здоров'я.

Проте нерідко ці інвестиції є менш стратегічними для самих підприємств та несуть філантропічний характер або не спрямовуються на реальні соціальні зміни. Сьогодні бізнес розуміє, що головним аспектом корпоративної соціальної відповідальності є розгляд добродійної активності крізь лінзу можливості «отримання більшого прибутку, роблячи добро». Стратегія такого характеру сприяє системним соціальним змінам, в яких інвестиції можуть принести суспільні вигоди та, в свою чергу, виступати фактором підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.

Включення України в інтеграційні процеси з ЄС підштовхує українські підприємства відстоювати особисті позиції у процесі конкурентної боротьби за утвердження свого становища на ринку [1].

Виходячи із цього, у процесі здійснення соціально-відповідальної політики при веденні бізнесу, підприємства отримують такі переваги [2]:

- 1) забезпечення позитивного іміджу;
- 2) утвердження на ринку позицій щодо обсягу продаж, ринкової частки та кількості постійних споживачів;
- 3) створення привабливого клімату для інвесторів;
- 4) партнерські відносини із органами місцевої влади та ЗМІ.

Отже, можна зробити висновок, що корпоративна соціальна відповідальність полягає у спроможності менеджменту підприємств вчасно реагувати на актуальні запити суспільства. Це свідчить про здатність бізнес-організації до адаптації у бізнес-середовищі. Однак, варто зауважити, що середовище функціонування бізнесу нестатичне, воно включає складний і постійно мінливий набір обставин.

Тому, головними завданнями менеджменту щодо впровадження заходів із забезпечення соціальної відповідальності є: проведення ретроспективного аналізу та прогнозування ситуації у майбутніх періодах, а також інтерпретація, швидка адаптація до зміни подій зовнішнього середовища та перефокусування на нові стратегічні групи стейкхолдерів.

Отже, імплементуючи у процес комерційної діяльності низку соціальних ініціатив, менеджмент підприємств забезпечує підвищення конкурентоспроможності продукції, формування сприятливого інвестиційного клімату та позитивного іміджу організації.

Використані джерела

1. Мандзюк Н. К. Соціальна відповідальність як чинник економічного розвитку вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / Н. К. Мандзюк. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2018/7.pdf. – Назва з екрану.

2. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Соціальна відповідальність як інноваційна компонента діяльності вітчизняних підприємств / О. Ф. Овсянюк-Бердадіна // Управлінські інновації. Збірник наукових праць ТНЕУ. – 2012. – Випуск 1. – С.139-143.

Скоромна Наталія

(науковий керівник: д. н. держ. упр., доцент, професор кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В. С.)

РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ СТАРОСТИ В УКРАЇНІ

Із початком добровільного об'єднання територіальних громад у системі місцевого самоврядування в Україні запровадженій інститут старост. Ідеться про питання територіальної основи діяльності старост, їх повноваження, механізми відповідальності та підзвітності, порядок дострокового припинення повноважень.

З даними моніторингу процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування, який щомісяця здійснює Мінрегіон, 2459 старост представляють в об'єднаних територіальних громадах інтереси місцевих рад, що об'єдналися і провели перші місцеві вибори. 640 старост або 26 % від загальної їх кількості обрані на виборах, решту – голови місцевих рад, що об'єдналися в громади, виконують обов'язки старост [2].

Відповідно до статті 14-1 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», староста є виборною посадовою особою місцевого самоврядування,